
برنامه آموزشی دوره روان‌پزشکی کودک و نوجوان

برنامه آموزشی دوره روان پزشکی کودک و نوجوان

۱. مقدمه

روان پزشکی کودک و نوجوان حوزه‌ای بنیادی از مجموعه دانش و مهارت‌های حرفه روان پزشکی می‌باشد. این حوزه هم به دلیل لزوم آشنایی با مراحل رشد و تکامل طبیعی کودکان و الگوهای تعاملی آنان با خانواده، هم‌تاها و مدرسه - به عنوان بستری برای شکل‌گیری خصوصیات شخصیتی و انطباقی، اهمیت پیدا می‌کند و هم به مناسبت تأثیری که در درک و شناخت چگونگی شکل‌گیری بیماری‌های مختلف روان پزشکی در سنین مختلف زندگی و امتداد و دگرگونی آنها تا بزرگسالی دارد..

۲. مدت و زمان

طول دوره روان پزشکی کودک و نوجوان در برنامه چهارساله دستیاری دست کم ۳ ماه اعلام شده است..

۳. محل آموزش

محل اصلی بخش و درمانگاه روان پزشکی کودک و نوجوان (دختران - پسران) خواهد بود..

۴. آموزش گیرندگان

آموزش گیرندگان دوره سه ماهه، دستیاران روان پزشکی سال سوم هستند که قسمتی از آموزش ایشان در حوزه‌های اختصاصی تر در سالهای اول و دوم نیز به صورت نظری و عملی دنبال خواهد شد.

۵-اهداف آموزش کلی

دستیار روان پزشکی باید در پایان دوره آموزشی تخصصی خود بتواند اختلال‌های شایع روان پزشکی کودک و نوجوان را تشخیص دهد و درمان کند، و موارد ارجاع بیماران را به مراکز فوق تخصصی بداند. به این منظور، دستیار روان پزشکی باید در پایان دوره دستیاری خود شناخت، نگرش و مهارت‌های لازم را در زمینه‌های زیر کسب کرده باشد:

- جنبه‌های مختلف بهنجار رشد و تکامل نوزادی، کودکی و نوجوانی
- سلامت روان و پیشگیری
- ارزیابی جامع کودک و نوجوان
- اختلال‌ها و مشکلات روان پزشکی کودک و نوجوان
- روش‌ها و اقدام‌های مختلف درمانی، اعم از غیرعضوی و عضوی

۶. استراتژی‌ها و روش‌های آموزشی

۱-۶ آموزش بالینی (عملی)

راند: تمامی بیماران بستری شده در بخش کودک و نوجوان حداقل هفته ای دو بار در راند آموزشی با حضور اساتید، دستیاران تخصصی و فوق تخصصی، روان‌شناس، مددکار و پرستار بخش ویزیت می‌شوند و در مورد ارزیابی و مداخلات درمانی بیماران بحث می‌شود.

ویزیت: برای بیماران بستری توسط دستیاران و با نظارت و همکاری دستیاران فوق تخصصی ویزیت روزانه انجام می‌گیرد و اقدامات تشخیصی و درمانی لازم صورت می‌پذیرد و در پرونده بیمار ثبت می‌شود.

کشیک: برنامه کشیک در دوره گردشی کودک و نوجوان مطابق برنامه عمومی بیمارستان صورت می‌پذیرد.

ثبت پرونده پزشکی بیماران: پرونده پزشکی بیماران (بستری و سرپایی) در بخش و درمانگاه کودک و نوجوان باید طوری تنظیم شود که نشان دهنده توانایی دستیاران در زمینه‌های زیر باشد:

- اخذ و ثبت دقیق شرح حال و معاینه حالت روانی، جسمی، عصبی بیمار با تأکید بر تاریخچه رشد و تکامل کودک و نوجوان، روابط کودک / نوجوان با افراد خانواده، هم‌تاها، پیشرفت تحصیلی، علائم و نشانه‌های خاص در دوران کودکی / نوجوان، شگردها و دیدگاه‌های خاص در استخراج علائم از بیمار و خانواده
- تهیه صورت‌بندی برای بیمار:
  - الف) مشخصات بیمار و خانواده
  - ب) مشکل اصلی، دلیل ارجاع و منبع آن
  - پ) یافته‌های مثبت مربوط به تشخیص و سبب شناسی
  - ت) تشخیص و تشخیص‌های افتراقی
  - ث) برنامه تشخیصی و درمانی
  - ج) پیش‌آگهی
  - چ) چگونگی انتقال اطلاعات به دست آمده به والدین و درگیر کردن آنان در درمان و پیگیری امور بیمار
- استفاده از روش‌های تشخیصی و درمانی
- یادداشت‌های روزانه در مورد سیر بیماری و درمان
- ثبت یادداشت‌های هنگام تحویل گرفتن یا تحویل دادن بیمار به همکاران
- تهیه خلاصه پرونده و برنامه مناسب پی‌گیری برای بیمار هنگام ترخیص

۲-۶. آموزش نظری (تدریس)

کلاس‌های آموزشی.

ژورنال کلاب: به صورت هفتگی ارائه می‌شود

گراند راند: هفته ای یک بار در سه شنبه به گراند راند اختصاص می‌یابد.

گزارش صبحگاهی: ارائه مطالب مرتبط با روان پزشکی کودک و نوجوان در جلسات عمومی گزارش صبحگاهی با توجه به مشکلات بیماران بستری و با پیروی از الگوی اصلی جلسات فوق در بیمارستان صورت می‌پذیرد.

۳-۶ **book log** دستیاران از ابتدای دوره سه ماهه فعالیت‌های علمی و عملی خود را در کار پوشه خود ثبت می‌کنند و آن را به تأیید استاد مسئول می‌رسانند تا بازخورد لازم را دریافت کنند.

۷. منابع درسی

Sadock BJ, Sadock VA (eds). Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of psychiatry, 8th ed., Lippincott Williams and Wikins, 2005.

Sadock BJ, Sadock VA. Synopsis of psychiatry; Lippincott Williams and Wikins, 2007.